

**ŠIRVINTŲ R.
GELVONŲ VIDURINĖ MOKYKLA**

PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS PROGRAMA

**Gelvonai
2017 m.**

Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos)

Patyčios – tai:

1) žodinis priekabiavimas:

- pravardžiavimas,
- grasinimas,
- erzinimas,
- užkabinėjimas,
- ujimas,
- pašaipios replikos apie žmogaus kūną, religiją, tautybę, negalią, išvaizdą,
- žeminantys ar skaudinantys užrašai apie vaiką,
- vaiką skaudinančių žinučių siuntinėjimas mobiliaisiais telefonais, elektroniniu paštu.

2) fizinės priekabės:

- pargriovimas,
- mušimas,
- įspyrimas ar spardymas,
- kumščiovimas,
- stumdymas,
- rankos užlaužimas,
- spjaudymas,
- daiktų gadinimas ir atiminėjimas,
- drabužių gadinimas,
- plaukų pešiojimas.

3) socialinės patyčios:

- vaiko atstūmimas nuo grupės,
- apkalbinėjimas,
- ignoravimas,
- šmeižimas,
- kaltinimas tuo, ko vaikas nepadarė,
- nebendravimas su vaiku,
- spaudimo darymas,
- neapykantos prieš kitą vaiką kurstymas.

4) elektroninės patyčios:

- vaiką skaudinančių žinučių siuntinėjimas mobiliaisiais telefonais, elektroniniu paštu,
- viešų gandų skleidimas,
- asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas,
- tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą, pažeminti.

5) patyčios kibernetinėje erdvėje:

- asmens bauginimas naudojantis informacinėmis technologijomis ir/ar informacinės visuomenės informavimo priemonėmis,
- kenkimas reputacijai,
- žeminimas, neatsižvelgiant į tai, ar informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui.

Reketas taip pat yra patyčių forma.

Patyčių prevencijos ir intervencijos programos tikslas – užkirsti kelią smurtui ir patyčioms mokykloje ir jos teritorijoje, įgyvendinti mokyklos patyčių prevencijos priemonės, kurios padėtų išmokyti vaikus bendrauti nesityčiojant, padėtų kurti saugią ir draugišką aplinką mokykloje.

Uždaviniai:

1. Mažinti patyčių paplitimą mokykloje;
2. Individualiai dirbti su linkusiais smurtauti bei smurtą ir patyčias patiriančiais moksleiviais, teikti jiems pagalbą;
3. Kurti mokykloje pasitikėjimo atmosferą, kad vaikai galėtų papasakoti apie patiriamą skriaudą ar patyčias;
4. Suteikti mokiniams reikiamų žinių apie emocinį, seksualinį, fizinį smurtą;
5. Formuoti saugios elgsenos įgūdžius, reikalingus teisingiems sprendimams, atsižvelgiant į įvairias socialines situacijas ir aplinką;
6. Stiprinti mokinių savigarbą ir pasitikėjimą savimi;
7. Suteikti tinkamus, vaikų amžiaus tarpsnį atitinkančius patarimus ir paramą;
8. Padėti tiksliai suvokti asmeninę atsakomybę ir jos ribas;
9. Bendradarbiauti su VTAT, Širvintų policijos komisariato specialistais, siekiant užkirsti kelią patyčioms ir smurtui.

Pagrindiniai patyčių mažinimo įgyvendinimo principai:

Mokyklos bendruomenės nariams turi būti žinoma, koks elgesys laikomas patyčiomis.

Mokykla rimtai reaguoja į vykstančias patyčias. Tai reiškia, kad reaguoja į kiekvieną kitą žmogų žeminančio elgesio apraišką – žodines, fizines, netiesiogines patyčias.

Vykstančios patyčios yra sustabdomos – tai yra visos mokyklos bendruomenės pareiga: mokytojų, mokinių, administracijos, tėvų.

Svarbu, kad kiekvienas mokyklos bendruomenės narys pastebėtų vykstančias patyčias ir stengtųsi jas sustabdyti: mokytojai ar kiti suaugusieji tiesiogiai įsikištų į vykstančias patyčias ir jas sustabdytų, vaikai pakviestų suaugusįjį, kuris galėtų patyčias sustabdyti.

Smurto ir patyčių programa vykdoma visose klasėse. Kiekvienas mokytojas ir klasės auklėtojas planuoja renginį ar pamoką, susijusią su smurto ir patyčių prevencija.

Mokytojų švietimas

Priemonės pavadinimas	Data	Atsakingas
Informacijos mokytojams pateikimas: Apie mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos programą	2017 m. sausis	VGK
Skyrelis su literatūra apie smurtą ir patyčias. (biblioteka)	2017 m. sausis	A. Bartkevičienė
Informaciniai lankstinukai	2017 m.	R. Miknevičienė
Psichologinis konsultavimas	2017 m.	PPT psichologė
Socialinio pedagogo konsultavimas	2017 m.	A. Bartkevičienė
Seminaras mokytojams	2017 spalio mėn.	A. Bartkevičienė

Tėvų švietimas

Priemonės pavadinimas	Data	Atsakingas
Informacijos tėvams pateikimas: Pokalbiai (klasės tėvų susirinkimo metu) apie patyčių prevencijos įgyvendinimą mokykloje. Pokalbiai: „Patyčios tarp vaikų“ „Pagalba vaikams“	2017 m. vasaris	Klasės auklėtojai
Individualūs pokalbiai su patyrusiais patyčias ir besityčiojančiais mokiniais.	2017 m.	Klasės auklėtojai
Socialinio pedagogo konsultavimas	2017 m.	A. Bartkevičienė
Psichologo konsultavimas	2017 m.	PPT psichologas
Informacija tėvams apie smurto ir patyčių problemas mokinių tarpe.	2017 m.	Klasių auklėtojai VGK
Vaiko gerovės komisijos veikla	2017 m.	A. Bartkevičienė
Klasės tėvų susirinkimai	Pagal poreikį	Administracija, klasės auklėtojai, mokytojai, vykdymo grupės nariai

Mokinių švietimas

Priemonės pavadinimas	Data	Atsakingas
Situacijos analizė. Anketa patyčių masto įvertinimas mokykloje.	2017 m. vasaris	L. Jakštienė R. Miknevičienė
Informacijos mokiniams pateikimas: apie patyčių problemą mokykloje, apie patyčių prevenciją ir intervenciją.	2017 m.	Klasės auklėtojai
Individualūs pokalbiai, diskusijos klasėse apie klasės draugų elgesį, bendravimą, tarpusavio santykius.	2017 m.	Klasių auklėtojai
Savaitė be patyčių	2017 m. kovo mėn.	A. Bartkevičienė, VGK
Paskaitos, pokalbiai su Širvintų policijos komisariato specialistais	Pagal susitarimą	A. Bartkevičienė
Filmų peržiūra („Patyčios“, „Klasė“ ir kt), diskusijos.	2017 m. gegužė	Klasių auklėtojai
Tolerancijos diena	2017-11-16	VGK
Preveninės paskaitos ir užsiėmimai mokiniams (konfliktų valdymas, problemų sprendimas, savęs pažinimo).	Pagal susitarimą	PPT psichologas Klasės auklėtojai
Informaciniai lankstinukai	2017 m.	L. Jakštienė R. Miknevičienė
Akcija „Savaitė su jaunaisiais draugais“	2017 lapkričio mėn.	Mokinių taryba
Preveninė programa, skirta priešm. gr vaikams, 1,2 klasių mokiniams „Zipio draugai“	2017 rugsėjis, gruodis m.	Pradinių klasių mokytojai
Preveninė programa, skirta 3,4 klasių mokiniams „Obuolio draugai“	2017 m. rugsėjis gruodis	Pradinių klasių mokytojos

Draugystės mėnuo	2017 gegužės mėn.	A. Bartkevičienė
Plakatų piešimas „Smurtui ir patyčioms STOP“	2017 m. rugsėjis	A. Bartkevičienė B. Juzienė
Plakato kūrimas „Mano draugai“	2017 m. kovas	L. Jakštienė
Piešinių paroda „Mano laiminga vaikystė“	2017 m. spalio	R. Miknevičienė
Klases valandėlės smurto ir patyčių temomis	2017 m.	Klasių auklėtojai
Psichologo konsultacijos	2017 m.	PPT psichologė
Socialinio pedagogo konsultacijos	2017 m.	A. Bartkevičienė
Akcija „Tvarcome mokyklos kiemą“	2017 m.	A. Bartkevičienė
Pavasario sporto šventė	2017 m.	Mokinių taryba
Dalyvavimas popamokinėse renginiuose (konkursai, olimpiados, popietės, viktorinos,	2017 m.	VGK

Parengė:
Vykdyto grupės pirmininkė

Anfija Bartkevičienė